9 Μαΐου 2021

Αυτό θα είναι το νέο αεροδρόμιο Μακεδονία

/ Γενικά Θέματα

Μιλήσαμε με τον Λουκά Μπομπότη, τον αρχιτέκτονα του μεγαλύτερου νέου έργου αερολιμένα στην Ελλάδα.

Ο Λουκάς Μπομπότης δε νιώθει πως ήταν οι γονείς του που τον ώθησαν στην αρχιτεκτονική, παρότι και οι δύο είναι αρχιτέκτονες. Πιθανώς να επηρεάστηκε όπως λέει, όμως τελικά ήταν απλώς το κάλεσμά του. Αυτόν τον καιρό που τόσο έχουμε στερηθεί τα ταξίδια λόγω της πανδημίας, περιμένει να δει το νέο αεροδρόμιο Μακεδονία γεμάτο. Είναι το τελευταίο έργο της Bobotis+Bobotis Architects – το μεγαλύτερο στο επενδυτικό πρόγραμμα της Fraport Greece για 14 από τα περιφερειακά αεροδρόμια της χώρας – και όπως όλα τα προηγούμενα βασίζεται στην ουσία της αρχιτεκτονικής: Τη σχέση του χώρου με τον άνθρωπο. Αυτή ήταν ο πυρήνας ιδεών και επιρροών που καθόρισαν τις αρχές του σχεδιασμού του αερολιμένα.

“Η παρουσία των ανθρώπων σε ένα χώρο αποτελεί την ψυχή του έργου», τονίζει. «Πιστεύω πως όσοι ταξιδέψουν μέσω του αεροδρομίου θα διαπιστώσουν τη σύγχρονη αντίληψη του σχεδιασμού”. Αυτή γίνεται με την πρώτη ματιά έκδηλη στο έργο, ειδικά για όσους είχαν γνωρίσει το παλαιότερο αεροδρόμιο. “Θα βρεθούν μπροστά σε μία τελείως νέα εικόνα”, περιγράφει. “Η δυναμική του νέου terminal και η σύνδεσή του με το παλιό, κάνουν έντονα αισθητή την ιδέα του σύγχρονου. Το ίδιο ισχύει και από την πλευρά του airside – την πλευρά κίνησης των αεροσκαφών – κατά την αποβίβαση των επιβατών από τα αεροπλάνα. Ο δε σύγχρονος σχεδιασμός του νέου terminal καθώς και ο εκσυγχρονισμός του

παλαιότερου συμπληρώνουν τη συνολική νέα έκφραση λειτουργικής και αισθητικής του αεροδρομίου”.

“Η δυναμική του νέου terminal και η σύνδεσή του με το παλιό, κάνουν έντονα αισθητή την ιδέα του σύγχρονου”, λέει ο Λουκάς Μπομπότης. Θ. ΓΕΡΑΣΟΠΟΥΛΟΣ

Το Μακεδονία όμως δεν είναι το πρώτο αεροδρόμιο που αναλαμβάνει το γραφείο του. Μετά τις σπουδές του στη Φλωρεντία και το Λονδίνο και την περίοδο εργασίας που ακολούθησε στη Βαρκελώνη και στο δεύτερο, σε γραφεία όπως το Enric Miralles & Benedetta Tagliabue και το Sheppard Robson & RMJM αντίστοιχα, ο Λουκάς Μπομπότης δημιούργησε τη Bobotis+Bobotis Architects το 2005 μαζί με τον πατέρα του, τον διεθνούς καταξίωσης Θεοφάνη Μπομπότη. Τα πρότζεκτ αεροδρομίων έχουν προκύψει ήδη από το 2006, γι’ αυτό και δεν πτοήθηκε με τις υψηλές προδιαγραφές που έπρεπε να εκπληρώσει το Μακεδονία.

Άποψη από τον εξωτερικό χώρο. Θ. ΓΕΡΑΣΟΠΟΥΛΟΣ

Θ. ΓΕΡΑΣΟΠΟΥΛΟΣ

Στο εσωτερικό του αεροδρομίου Θ. ΓΕΡΑΣΟΠΟΥΛΟΣ

Αίθουσα αναμονής Θ. ΓΕΡΑΣΟΠΟΥΛΟΣ

“Θα έλεγα πως η κλίμακα του έργου σε συνδυασμό με τις απαιτήσεις του είναι μία πρόκληση, που όμως με την εμπειρία αντιμετωπίζεται όλο και πιο εύκολα”.

Ο ανασχεδιασμός του Ελευθέριος Βενιζέλος ήταν και αυτός ένα από τα βήματά του μέχρι το σήμερα.“Σε εκείνο το αεροδρόμιο ανασχεδιάσαμε το σύνολο των εσωτερικών χώρων σε ένα ήδη υφιστάμενο κέλυφος”, συνέχισε. “Καταρχάς προσδώσαμε μέσω των προτάσεών μας μία εντελώς νέα χάραξη πορειών με τις αντίστοιχες λειτουργικές ενότητες, αλλά σχεδιάζοντας και στοιχεία όπως φωτιστικά σώματα ή τα κελύφη των καταστημάτων. Στο αεροδρόμιο Μακεδονία σχεδιάσαμε ένα νέο terminal, μεγαλύτερο του παλαιότερου, και τα συνδέσαμε μαζί ώστε να αποτελέσουν μία ενιαία οντότητα. Αντίστοιχα σχεδιάσαμε και όλους τους εσωτερικούς χώρους με τα επιμέρους στοιχεία”.

Ο νέος τερματικός σταθμός συνδέεται με τον παλιό με δύο αερογέφυρες, οι πύλες αναχώρησης είναι περίπου διπλάσιες, και οι χώροι αναψυχής όπως τα μπαρ και τα εστιατόρια είναι άνετα και περιμένουν τη βαβούρα μας. Όσοι επίσης χρησιμοποιούν συνήθως τη δημόσια συγκοινωνία για τις μετακινήσεις τους, θα

ανακουφιστούν. Ο αεροσταθμός συνδέεται καλύτερα με τα ΜΜΜ.

Το αεροδρόμιο Μακεδονία πάντως, όπως και άλλοι δημόσιοι χώροι, δεν έμειναν και δε θα μείνουν ανεπηρέαστοι από την πανδημία. Για την ακρίβεια φαίνεται πως οι τροποποιήσεις θα συνεχίσουν.

“Εξετάζονται νέα πρότυπα όταν πρόκειται για νέο project, αλλά γίνονται και αναπροσαρμογές σε υπάρχοντα κτίρια. Επηρεάζονται κυρίως οι δημόσιοια χώροι, όπου για παράδειγμα θα πρέπει να αποφεύγονται οι χρήσεις μαλακών υλικών όπως υφάσματα και να αντικατασταθούν με πιο σκληρά υλικά που καθαρίζονται πιο εύκολα. Οι χώροι κυκλοφορίας σχεδιάζονται επίσης με τρόπο ώστε να αποφεύγεται ο συνωστισμός. Σε όλες τις λειτουργίες πρέπει να εξασφαλίζονται απαραίτητες αποστάσεις, στα εστιατόρια λόγου χάρη. Αυτό συνεισφέρει και στη βελτίωση ποιοτικών συνθηκών. Οι τεχνολογίες αερισμού και εξαερισμού των κτιρίων αλλάζουν. Υπάρχουν μία σειρά τέτοιων παραδειγμάτων που μας προβληματίζουν και εξετάζουμε ως designers. Όλες οι αναπροσαρμογές γίνονται προς όφελος των χρηστών και θα συνεχίσουν να αποτελούν θετικά στοιχεία design ακόμα και με το πέρας της πανδημίας”.

Ν. ΔΑΝΙΗΛΙΔΗΣ

Αγαπημένο κτίριο στον κόσμο δεν έχει, όμως ως καθοριστική στιγμή στη δική του διαδρομή αναφέρει το Observatory κτίριο στη Σόλωνος. “Ένα από τα πρώτα concepts που υλοποιήθηκε με την έναρξη της επαγγελματικής μου σταδιοδρομίας, με κάποια χαρακτηριστικά ξύλινα frames. Ήταν η πρώτη φορά που ένιωσα τι σημαίνει να υλοποιείται ένα concept, ένα σχέδιο. Το κτίριο αυτό με εκφράζει ακόμα και σήμερα, αλλά δεν το ξεχωρίζω από άλλα έργα. Το κάθε έργο είναι ξεχωριστό και σχεδιάζεται με τον ίδιο ενθουσιασμό, ανεξαρτήτως της κλίμακάς του”.

Η λίστα του όμως είναι μεγάλη και πολύμορφη. Τα Wellness Resorts 5&6 αστέρων στη Ρόδο. Το Αρχαιολογικό Μουσείο της Πάτρας και το βραβευμένο Αρχαιολογικό Μουσείο των Χανίων. Ουρανοξύστες στο Βουκουρέστι. Μία σύγχρονη οικογενειακή κατοικία στην Τήνο που σέβεται την αρχιτεκτονική του σπιτιού.

“Από τα ταξίδια που έχω κάνει στο εξωτερικό, αυτό που μου κίνησε περισσότερες φορές το ενδιαφέρον δεν είναι οι πόλεις, αλλά οι λιγότερο αναπτυγμένες περιοχές. Το πώς οι άνθρωποι που ζουν σε αυτές εναρμονίζονται με τη φύση χρησιμοποιώντας τα υλικά που έχουν στην διαθεσιμότητά τους. Πώς επιλέγουν τα οικόπεδά τους, πώς προστατεύονται από τις καιρικές συνθήκες και πώς εξασφαλίζουν τη βιωσιμότητά τους. Από τα πλωτά καταστήματα και σχολεία στους παραποτάμους του Μεκόνγκ του Βιετνάμ, μέχρι τα υπερυψωμένα σε πασσάλους σπίτια στην ζούγκλα του Αμαζονίου.

Στην Ελλάδα είχα την ευκαιρία να ασχοληθώ με την κυκλαδίτικη αρχιτεκτονική όπου μελετώντας τις υπάρχουσες κατασκευές, κατανόησα την σοφία με την οποία έχουν δημιουργηθεί τα κτίσματα αυτά. Από τις χωροθετήσεις των διαφόρων λειτουργιών, τη στρατηγική τοποθέτηση ανοιγμάτων, τις τεχνοτροπίες που χρησιμοποιούσαν για την ανέγερση των κτισμάτων μέχρι και τους τρόπους σοβατίσματος των εξωτερικών επιφανειών, όλα κρύβουν από πίσω μια αιτιολόγηση και λόγο ύπαρξης”.

ΥΠΑΡΧΕΙ ΟΜΩΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ ΣΤΗ ΧΩΡΑ ΜΑΣ;
“Η Ελλάδα, μία χώρα με που επηρέασε με την ιστορία της και την αρχιτεκτονική της πολιτισμούς σε παγκόσμιο επίπεδο, πέρασε μία πρόσφατη περίοδο όπου ο καθένας ήταν ο αρχιτέκτονας του εαυτού του. Και το αποτέλεσμα το ζούμε και το βλέπουμε στην καθημερινότητά μας. Αλλά σιγά-σιγά οι Έλληνες αποκτούν αισθητική συνείδηση. Υπάρχουν ικανότατοι μελετητές και designers στην χώρα

μας και αρχίζει να υπάρχει ανταπόκριση και εκτίμηση στο όμορφο και λειτουργικό design. Όσο πληθαίνουν τα καλοσχεδιασμένα κτίρια, εμπλουτίζεται παράλληλα και η εμπειρία των χρηστών τους. Και προφανώς δεν περιοριζόμαστε στις κατοικίες, αλλά και στους δημόσιους χώρους και το σύνολο των κτιρίων που αποτελούν τελικά τον δομικό ιστό, στον οποίο οι τελικοί χρήστες είναι ολόκληρος ο πληθυσμός. Με τον τρόπο αυτό αναζητούνται όλο και περισσότερο οι μελέτες υψηλού επιπέδου”.

Του αναφέρω μία δήλωση του David Chipperfield, τεράστιου ονόματος στον χώρο με κτίρια-ορόσημα σε όλο τον κόσμο, ότι στην αρχιτεκτονική σήμερα κανείς δεν ενδιαφέρεται για την εμπειρία, παρά μόνο για την εικόνα.

“Θα συμφωνήσω εν μέρει. Ευτυχώς υπάρχουν πάντα χρήστες αλλά και αρχιτέκτονες που ενδιαφέρονται για το σύνολο της αρχιτεκτονικής η οποία πρέπει να εμπεριέχει απαραίτητα τη λειτουργική δομή, που σε συνδυασμό με την αισθητική συνεισφέρει στην εμπειρία και γενικότερα στην παιδεία. Συμφωνώ όμως πως υπάρχει και η αρχιτεκτονική των likes, η οποία πολλές φορές στην πραγματικότητα δεν είναι βιώσιμη. Τουλάχιστον για τα δικά μου πρότυπα. Ένα κτίριο πρέπει να μπορεί να διηγηθεί μία ιστορία και να μπορέσει να προκαλέσει τους χρήστες του να δημιουργήσουν τις δικές τους ιστορίες”.

ΚΑΙ Η ΠΟΛΥΠΑΘΗ ΑΘΗΝΑ; ΕΙΝΑΙ ΤΕΛΙΚΑ ΜΙΑ ΒΙΩΣΙΜΗ ΠΟΛΗ;
“Ο Italo Calvino στο βιβλίο Invisible Cities είχε γράψει το εξής για τις πόλεις: Για όσους την προσπερνούν χωρίς να εισέλθουν σε αυτήν, η πόλη είναι ένα πράγμα. Είναι κάτι άλλο για εκείνους που παγιδεύονται σε αυτήν και δεν φεύγουν ποτέ. Υπάρχει η πόλη που κάποιος την προσεγγίζει για πρώτη φορά και μία άλλη την οποία αφήνεις πίσω σου για να μην επιστρέψεις ποτέ ξανά. Έτσι είναι και για την Αθήνα, όπως και για κάθε πόλη. Μπορεί για κάποιους να είναι βιώσιμη και για άλλους το αντίθετο. Προσωπικά ανήκω στην πρώτη κατηγορία”.

Για όσους κάνουν τώρα το δικό τους νέο ξεκίνημα στην αρχιτεκτονική, η συμβουλή του είναι και προειδοποίηση.

“Η Αρχιτεκτονική είναι μία ενασχόληση στην οποία η εκμάθηση δε σταματά με την αποφοίτηση από το πανεπιστήμιο, αλλά συνεχίζεται καθ’ όλη την πορεία άσκησης του επαγγέλματος. Οι εμπειρίες είναι αυτές που εξελίσσουν τις βάσεις που έχουν τεθεί από τις σπουδές και που πρέπει κάθε ασκούμενος να κυνηγάει για να μπορέσει να εξελιχθεί με την σειρά του. Προφανώς, όπως και κάθε άλλο επάγγελμα, η Αρχιτεκτονική έχει τις δικές τις δυσκολίες. Ξεκινώντας από την εύρεση εργασίας και φτάνοντας στην σωστή, λειτουργική και αισθητική επίλυση των έργων. Η διάθεση για δημιουργία, η επιμονή και η επιθυμία εξέλιξης δε

μπορούν παρά να φέρουν θετικά αποτελέσματα στη σταδιοδρομία ενός αρχιτέκτονα. Η εξέλιξη του κάθε project από τη σύλληψη της ιδέας, στον σχεδιασμό, στον εμπλουτισμό των σχεδίων με λεπτομέρειες και τελικά στην υλοποίηση αυτών, είναι ένα ταξίδι το οποίο αποδίδει εξαιρετικά συναισθήματα ικανοποίησης. Και κάθε project είναι ένα διαφορετικό ταξίδι”.

Πηγή: news247.gr